

Студент 4 курсу

Фінансового факультету ХНЕУ ім. С. Кузнеця

БОРОТЬБА ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ В'ЄТНАМУ

Анотація. Розглянуто стан злочинності в банківській сфері В'єтнаму. Проаналізовано основні нормативно-правові акти з цього питання. Виявлено основні проблеми з цього питання. Запропоновано можливі шляхи їх вирішення.

Аннотация. Рассмотрено состояние преступности в банковской сфере Вьетнама. Проанализированы основные нормативно-правовые акты по этому вопросу. Выявлены основные проблемы по этому вопросу. Предложены возможные пути их решения.

Annotation. This article deals with the state of crime in the banking sector of Vietnam. The basic regulations on this problem were analyzed. The main problems on this issue were elicited. Possible solutions to these problems are offered.

Ключові слова: банківська діяльність, відмивання грошей, злочинність, корупція, організована злочинність.

Економіка В'єтнаму ще перебуває в перехідному періоді на ранніх стадіях процесу міжнародної та регіональної економічної інтеграції, тому банківська система залежить від зовнішніх факторів. Від так наявна нестабільність банківської системи, складності проведення регулювання та контролю діяльності банків, що призведе до серйозної загрози безпеці держави, економіко-соціального розвитку країни і стійкості грошово-кредитної політики.

На сьогоднішній день боротьба зі злочинністю в банківській сфері є однією з найбільш актуальних проблем банківської діяльності В'єтнаму. Ця проблема заслуговує найпильнішої уваги всіх державних органів, оскільки банківська система є головним джерелом мобілізації капіталу для проектування, інвестування і головним інструментом, за допомогою якого уряд регулює та збалансовує економічний стан, здійснює грошово-кредитну політику.

Відповідно до Кримінального кодексу Соціалістичної Республіки В'єтнам, злочинність – правопорушення, яке завдає шкоди суспільству. За правопорушення у банківській сфері вживаються міри покарання, встановлені кримінальним кодексом Соціалістичної Республіки В'єтнам [1].

Відповідно до Закону про банк і банківську діяльність Соціалістичної Республіки В'єтнам усі злочини, залежно від суб'єкта, що здійснюються в банківській сфері можна умовно розділити на три групи: злочини, що здійснюються керівними працівниками банку; злочини, що здійснюються службовцями банку; злочини, що здійснюються клієнтами банку або іншими особами [2].

Закон про банк і банківську діяльність Соціалістичної Республіки В'єтнам також визначає такі види злочинів у банківській сфері: корупція в банківській сфері, яка спричиняє серйозну шкоду діяльності банку; незаконне отримання міжбанківського кредиту; незаконне відкриття пунктів обміну валюти; здійснення банківських операцій, не передбачених ліцензією Національного банку Соціалістичної Республіки В'єтнам; розкрадання, вчинені шляхом переказу грошових коштів на власні особові рахунки; виготовлення або збут підроблених грошей або цінних паперів; виготовлення підроблених різних кредитних, розрахункових карт банку для незаконного використання та зняття готівки через банківську систему; проникнення до банківської комп'ютерної системи з метою незаконного списання коштів, підробки кредитних карток, платіжних доручень; використання тіньових капіталів як кредитних та інвестиційних ресурсів; легалізація (відмивання) грошових коштів або іншого майна, придбаних іншими особами злочинним шляхом [2].

Такі вчені, як Нгуєн Хуєнг та Дінь Суан Ня вважають, що існують два основні види злочинів: зовнішні злочини і внутрішні злочини (що здійснили керівні працівники або службовці банку). Зокрема, крадіжка, грабїж, надання фальшивих документів і даних установ, організацій, укладення обманних (неіснуючих) операцій часто відносяться до зовнішніх злочинів [3].

Для запобігання крадіжкам, грабежам, банки використовують різні заходи безпеки, такі, як: установлення камер відеоспостереження, встановлення системи сигналізації, наявність служби охорони. Але ще існують деякі недоліки в системі безпеки: камера спостереження не може розпізнати та спостерігати в усі місця, охоронці не завжди уважні і добре налаштовані під час роботи, особливо в кінці робочого дня.

Крім того, для полегшення процесу роботи, банк надає різні додаткові послуги і приділяє багато уваги VIP клієнтам, які мають хорошу кредитну історію. Але в багатьох випадках банки страждають від неповернення кредитів, коли вони довіряють цим "клієнтам".

У банку виникають багато етичних питань, коли банківські службовці вступили в змову із зовнішніми об'єктами розкрадання, хабарництво, порушення правил на кредитування; зловживають своїм становищем і повноваженнями щодо легалізації кредитних процедур, привласнюючи гроші вкладників; залучення капіталу для банків (погодившись заплатити більш високу процентну ставку, що передбачена у Законі Про банк і банківську діяльність Соціалістичної Республіки В'єтнам).

За дослідженнями, проведеними управлінням Центрального керівного комітету з боротьби з корупцією в 2012 році відбулися 30 правопорушень із кредитування, визначено 117 обвинувачених, із них 81 – посадові особи банку (на 69,2 % від загальної кількості злочинів) [4].

Останнім часом спостерігається збільшення кількості різноманітних злочинів у банківській сфері В'єтнаму. У контексті економічної нестабільності різні фактори впливають на банківську діяльність, що призведе до зниження ефективності діяльності та зниження прибутковості банків. За даними різних статистик служби безпеки Соціалістичної Республіки В'єтнам, загальні кримінальні справи банківської сфері складають 5 %, але розмір збитку злочинності в банківській сфері – 60 % від загальної кількості правопорушень.

Найпоширенішими видами злочинності в банківській сфері В'єтнаму є легалізація (відмивання) грошових коштів та високотехнологічні злочини, що здійснюються через Інтернет [5].

Останнім часом злочини з використанням високих технологій здійснюються за такими видами: ковзання – крадіжка даних карти за допомогою спеціального пристрою, що зчитує. Зловмисники копіюють усю інформацію з магнітної смуги карти; крадіжки особистої інформації на карті через банківський термінал; ковзання інформації від банкомату; використання програм-шпигунів; незаконний доступ до веб-сайта, баз даних для крадіжки даних клієнтів, банківських таємниць; за допомогою Phishing-атак (використання неіснуючої електронної пошти, щоб обдурити людей щодо отримання їх особистої інформації); створення неіснуючих сайтів Інтернет-магазинів; створення тіньових чи віртуальних компаній для крадіжки даних користувачів.

У процесі здійснення операцій банку з кредитними картами через низьку ефективність управління поширюються звичайні злочини з використанням у країні недійсної кредитної картки іншої країни. Крім того, злочинці використовують високотехнологічні крадіжки особистої інформації власника рахунку, а потім виготовляють підроблені карти для зняття грошових коштів іноземців або місцевих жителів.

Міжнародні організації кримінальної поліції, Інтерпол і АСЕАН АПОЛ країн АСЕАН звертають увагу на злочини, які використовують високі технології щодо здійснення злочинів за допомогою неіснуючих фінансових інвестицій через Інтернет. У В'єтнамі протягом тривалого часу були незаконно створені сайти для інвестування міжнародних проектів. Група шахраїв створила електронну адресу з неправдивою інформацією про іноземну велику фінансову компанію. Завдяки багаторівневій формі організації, злочинці швидко отримали величезну кількість іноземної валюти і зникли. За даними на початку 2013 р. у В'єтнамі ці злочини в банківській сфері відбулися в 38 провінціях і містах, заарештовано 28 осіб, – учасників даної групи шахраїв [3].

Легалізація (відмивання) грошових коштів у В'єтнамі часто здійснюється тими клієнтами, які живуть за кордоном, але мають банківські рахунки у вітчизняному банку.

Відмивання злочинних доходів за допомогою використання активів банків сприяє поширенню небезпечної транснаціональної злочинності, яка стає серйозною загрозою надійності і стабільності не тільки фінансової системи, а й в цілому економічної безпеки країни.

Через банківські системи злочинці у різний час вкладають грошові кошти в банки різних країн для відмивання коштів. Крім цього, легалізація (відмивання) грошових коштів у В'єтнамі також здійснюється за допомогою фінансування іноземних або міжнародних проектів.

У процесі міжнародної економічної інтеграції В'єтнаму розвиваються зміцнення іноземних інвестицій, створення чіткого правового коридору для іноземних інвесторів, що інвестують В'єтнаму. Ці сприятливі умови дали можливість злочинцям відмивати грошові кошти. Вони приносять гроші на оренду права землекористування, будівництва та ін. Під час діяльності тіньових організацій, прибутки фірм передаються бажаному адресату. Через деякий час оголосивши про банкрутство або раптово зникнуть, таким чином, вони законно отримали можливість відмивати грошові кошти.

Для покращення системи боротьби зі злочинністю та зменшення кількості правопорушень у банківській сфері у В'єтнамі можна запропонувати такі методи: забезпечення стабільного економічного зростання господарства; покращення системи співпраці з міжнародними організаціями з питань реалізації заходів щодо боротьби з легалізацією грошових коштів; покращення контролю за діяльністю юристів, нотаріусів, керівних працівників, які часто стають учасниками легалізації (відмивання) грошових коштів; забезпечення регулярного потоку інформації щодо підозрілих операцій чи здійснення діяльності для всіх сфер господарювання; покращення системи дослідження кредитних історій та достовірності поданих документів; поліпшення системи захисту кредитних карт і електронних рахунків; покращення технічних умов і надійності електронної системи захисту банківських інформацій; тісна співпраця з органами фінансового моніторингу, які повинні своєчасно виявити випадки правопорушень у банківській сфері.

Таким чином, дослідження злочинності в банківській сфері є головним завданням державних органів влади. За допомогою досліджень можна побачити, що злочини в банківському секторі на даний момент дуже різноманітні і здійснюються за допомогою багатьох складних етапів та процесів; новими трюками, використовуючи високотехнологічні процеси і зв'язки з банківськими працівниками. У результаті різних досліджень можна оцінити як якісні, так і кількісні характеристики, матеріальні збитки, заподіяні злочином у банківській сфері.

Дослідження різних видів злочинів у банківській сфері сприяють забезпеченню теоретичної основи і практичних навиків щодо оцінювання тенденції розвитку злочинності в банківській сфері. Завдяки проведенню досліджень також вживаються ефективні заходи щодо поліпшення методів боротьби зі злочинністю в майбутньому.

Наук. керівн. Сергієнко В. В.

Література: 1. Кримінальний кодекс Соціалістичної Республіки В'єтнам / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.moj.gov.vn/vbpbq/Lists/Vn%20bn%20php%20lut/View_Detail.aspx?ItemID=6163. 2. Закон про банки банківської діяльності Соціалістичної Республіки В'єтнам / Хонг Дик, 2013. – 251 с. 3. Нгуєн Хуєнг. Способи виявлення та уникнення злочинності в банківській сфері / Нгуєн Хуєнг, Дінь Суан Нія // Науково-практичний журнал. – 2010. – № 8. – С. 70 – 75. 4. Ван Тао. Боротьба з відмиванням грошей: досвід інших країн та уроки для В'єтнаму [Електронний ресурс] / Ван Тао, Кім Ань // Банківська справа. – 2010. – № 1 – Режим доступу : <http://uatm.inhkhue.vn/hinh-su/phong,-chong-rua-tien-kinh-nghiep-cua-cac-nuoc-va-bai-hoc-cho-viet-nam.aspx>. 5. Тао Тху Минь Нгуєт. Відмивання грошових коштів в банківській сфері: його стан та методи уникнення / Тао Тху Минь Нгуєт, Нгуєн Кієу Занг // Науково-практичний журнал. – 2012. – № 10. – С. 80–87. 6. Санкції щодо адміністративних правопорушень в галузі грошового обігу та банківської діяльності: Постанова уряду [Електронний ресурс]. –

Режим доступа : http://www.moj.gov.vn/vbpq/Lists/Vn%20bn%20ph%20lu/View_Detail.aspx?ItemID=18676.